

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/15036,Bartoszewski-Wladyslaw.html>
2021-03-08, 00:27

Bartoszewski Władysław

Władysław Bartoszewski, ur. 19 II 1922 w Warszawie, zm. 24 IV 2015 tamże. 1941-1944 student na tajnym Uniwersytecie Warszawskim, kierunek polonistyka; 1948-1949 i 1958-1962 student UW, kierunek polonistyka.

We IX 1939 uczestnik obrony Warszawy. W 1940 pracownik administracji Przychodni Społecznej nr 1 PCK w Warszawie. 1940-1941 więzień Auschwitz-Birkenau. 1941-1945 żołnierz ZWZ/AK; w 1942 referent w Podwydziale „P” Wydz. Informacji Biura Informacji i Propagandy Komendy Głównej AK (ps. Teofil). 1942-1944 pracownik Delegatury Rządu RP na Kraj: od 1942 z-ca kierownika Komórki Więziennej Wydz. Bezpieczeństwa Departamentu Spraw Wewnętrznych, od 1943 referent informacyjny i z-ca kierownika Referatu Żydowskiego Departamentu Spraw Wewnętrznych. 1942-1944 członek Frontu Odrodzenia Polski, 1942-1943 działacz Tymczasowego Komitetu Pomocy Żydom Żegota (od 4 XII 1942 Rada Pomocy Żydom przy Delegacie Rządu RP na Kraj Żegota); sekretarz redakcji katolickiego miesięcznika „Prawda”; 1942-1944 redaktor naczelny katolickiego miesięcznika „Prawda Młodych”. W 1944 uczestnik powstania warszawskiego, adiutant dowódcy placówki informacyjno-radiowej Asma i redaktor naczelny pisma powstańczego „Wiadomości z Miasta i Wiadomości Radiowe”. 1944-1945 pracownik Biura Informacji i Propagandy KG AK w Krakowie; w 1945 w organizacji Nie, następnie w Oddziale VI Sztabu Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj; w X 1945 ujawnił się przed Komisją Likwidacyjną AK Obszaru Centralnego. W 1945 współpracował z Instytutem Pamięci Narodowej przy Prezydium Rady Ministrów i z Główną Komisją Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce. W 1946 w PSL, redaktor „Gazety Ludowej”. 15 XI 1946 aresztowany, więziony w piwnicach siedziby MBP przy ul Koszykowej w Warszawie oraz w AŚ Warszawa-Mokotów, 10 IV 1948 zwolniony. 14 XII 1949 powtórnie aresztowany, 29 V 1952 skazany wyrokiem

Bartoszewski Władysław 1709 1.jpg

Miejsce urodzenia Warszawa

Data urodzenia 19-02-1922

Miejsce śmierci Warszawa

Data śmierci 24-04-2015

Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie na 8 lat więzienia za szpiegostwo, osadzony w ZK w Rawiczu, następnie w ZK w Raciborzu, w VIII 1954 zwolniony na roczną przerwę ze względu na stan zdrowia, 2 III 1955 uznany przez Najwyższy Sąd Wojskowy za niesłusznie skazanego. 1955-1956 kierownik redakcji wydawnictw fachowych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich; 1957-1960 członek redakcji „Stolicy”, następnie sekretarz. W 1962, tuż przed egzaminem magisterskim, skreślony z listy studentów. Od 1963 współpracownik Radia Wolna Europa. 1969-1973 prezes Oddziału Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Książki. 1970-1974 objęty zakazem druku i wydania paszportu, poddawany rewizjom. W 1974 sygnatariusz listu (m.in. z Edwardem Lipińskim) w obronie skazanych członków organizacji Ruch. Od 1976 współpracownik opozycyjnego PPN. W I 1976 sygnatariusz Listu 14 do Sejmu PRL przeciwko konstytucyjnemu zapisowi o nierozzerwalności sojuszu z ZSRS. 22 I 1978 sygnatariusz deklaracji założycielskiej TKN, wykładowca. 1973-1982 i 1984-1985 wykładowca w Katedrze Historii na Wydz. Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

20 VIII 1980 sygnatariusz Apelu 64 intelektualistów popierających postulaty strajkujących robotników. Od IX w „S”, w XII 1980 współzałożyciel KOWzP przy KKP „S”. 11-12 XII 1981 uczestnik I Kongresu Kultury Polskiej w Warszawie.

13 XII 1981 internowany w Ośr. Odosobnienia w Warszawie-Białołęce, następnie w Jaworzu, zwolniony 28 IV 1982. 1982-2007 redaktor „Tygodnika Powszechnego”.

1983-1990 wykładowca na uniwersytetach w RFN: 1983-1984 i 1986-1988 w Instytucie Nauk Politycznych Wydz. Nauk Społecznych Ludwig-Maximilian Universität w Monachium, 1985-1986 na Wydz. Historii i Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Eichstätt w RFN, 1988-1989 w Katedrze Nauk Politycznych na Wydz. Filozoficznym Uniwersytetu w Augsburgu, 1989-1990 w Instytucie Nauki o Mediach Ludwig-Maximilian Universität w Monachium. Od 1990 przewodniczący Międzynarodowej Rady Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, następnie Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej przy Premierze Rządu RP. 1990-1995

ambasador RP w Austrii. 1991-1995 członek Rady ds. Stosunków Polsko-Żydowskich przy Prezydencie RP. W 1995 i 2000-2001 minister spraw zagranicznych. 1997-2001 senator RP z listy UW, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Integracji Europejskiej. Od 2001 przewodniczący Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. 2002-2006 przewodniczący, od 2006 honorowy przewodniczący Rady Fundacji Centrum Twórczości Narodowej. W 2007 przewodniczący komitetu honorowego PO przed przedterminowymi wyborami parlamentarnymi. Od 2007 sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i pełnomocnik ds. dialogu międzynarodowego. Członek polskiego Pen Clubu, od 1969 członek Zarządu, 1972-1983 sekretarz generalny, 1995-2001 wiceprezes, 2001-2009 prezes, od 2009 Prezes Honorowy; członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich; od 1984 członek rzeczywisty Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce; od 2005 Honorowy Członek Polskiej Akademii Umiejętności. Uczestnik, referent na wielu międzynarodowych konferencjach i sympozjach poświęconych II wojnie światowej, zagładzie Żydów, stosunkom polsko-niemieckim i polsko-żydowskim. Od II 2011 członek Kapituły Orderu Orła Białego, następnie Kanclerz Orderu. Honorowy obywatel państwa Izrael.

Autor ok. 1500 artykułów i ok. 40 książek, m.in. "1859 dni Warszawy" (1974 i następne), "Polskie Państwo Podziemne" (NOWa 1979 i 1980 i następne w podziemiu), "Dni walczącej stolicy. Kronika Powstania Warszawskiego" (Aneks, Londyn 1984, w podziemiu: Krąg, 1984; i następne), "Metody i praktyki bezpieczeństwa w pierwszym dziesięcioleciu PRL" (pod ps. Jan Kowalski, Puls, Londyn 1984, przedruki w podziemiu: m.in. „Biuletyn Łódzki” 19, 1985), "Warto być przyzwoitym. Szkic do pamiętnika" (w podziemiu: CDN, 1988; i następne), "Władysław Bartoszewski. Wywiad-rzeka" (2006).

Doktor h.c.: PUNO (Londyn 1981), Hebrew College (Baltimore 1984), Uniwersytetu Wrocławskiego (1994), Uniwersytetu Phillipa w Marburgu (2001), Uniwersytetu Warszawskiego (2002), Uniwersytetu Gdańskiego (2005), KUL (2008), Uniwersytetu Opolskiego (2008), Uniwersytetu Hajfy (2008), Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (2009), Uniwersytetu Łódzkiego (2009). Laureat wielu nagród, m.in. Fundacji

Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku (1968), Herdera (1983), Pokojowej Księgarzy Niemieckich (1986), Kisiela (1995). Odznaczony m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami (1944), Krzyżem Walecznych (1944), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1963), Medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata (1963), Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1986), Orderem Orła Białego (1995), Krzyżem Wielkim Orderu Zasługi RFN (2001), Złotym Medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis (2005), Krzyżem Komandorskim Orderu Legii Honorowej (2009).

25 II 1978 – 17 XII 1987 rozpracowywany przez Wydz. IV Dep. III MSW w ramach SOR krypt. Bartek.

Anna Grażyna Kister

[Region Mazowsze, Warszawa](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)